

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu, ko 2019. gada 23. septembrī iesniedza Consiglio di Stato (Itālija) – Sisal SpA/Agenzia delle Dogane e dei Monopoli, Ministero dell'Economia e delle Finanze

(Lieta C-721/19)

(2019/C 432/30)

Tiesvedības valoda – itāļu

Iesniedzējtiesa

Consiglio di Stato

Pamatlietas puses

Apelācijas sūdzības iesniedzēja: Sisal SpA

Atbildētājas: Agenzia delle Dogane e dei Monopoli, Ministero dell'Economia e delle Finanze

Prejudiciālie jautājumi

- 1) Vai Savienības tiesības un it īpaši tiesības veikt uzņēmējdarbību un pakalpojumu sniegšanas brīvība (LESD 49. un turpmākie panti, 56. un turpmākie panti), kā arī tiesiskās noteiktības, nediskriminācijas, pārskatāmības un objektivitātes, brīvas konkurences, samērīguma, tiesiskās palāvības un konsekvences [Eiropas Savienības tiesību] principi, kā arī – ja ir piemērojami – Direktīvas 2014/23/ES (¹) 3. un 43. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tie nepieļauj tādu tiesisku regulējumu kā 2017. gada 16. oktobra Dekrētlikuma Nr. 148 [Decreto Legge 16.10.2017, n. 148] un turpmāko īstenošanas aktu 20. panta 1. punkta tiesību normas, kurās ir paredzēts, ka: “1. Piemērojot 2009. gada 1. jūlija Dekrētlikuma Nr. 78, kas ar grozījumiem ir apstiprināts ar 2009. gada 3. augusta Likumu Nr. 102, 21. panta 3. un 4. punktu, Agenzia delle dogane e dei monopoli [Muitas un monopolu dienests, Itālija] atļauj turpināt pastāvošās koncesijas attiecības valsts momentloteriju likmju pieņemšanai, arī attālināti, līdz galīgajam termiņam, kas ir paredzēts koncesijas līguma 4. panta 1. punktā, lai nodrošinātu jaunus un lielākus ieņēmumus valsts budžetā, 50 miljonu EUR apmērā 2017. gadā un 750 miljonu EUR apmērā 2018. gadā”, tādā situācijā, kad:
 - 2009. gada 1. jūlija Dekrētlikuma Nr. 78, kas ar grozījumiem ir apstiprināts ar 2009. gada 3. [augusta] Likumu Nr. 102, 21. panta 1. punktā ir paredzēts, ka aplūkojamās koncesijas parasti piešķir vairākiem subjektiem, kurus atlasa atklātās, uz konkurenci balstītās un nediskriminējošās procedūrās;
 - minētā dekrētlikuma 21. panta 4. punktā ir paredzēts, ka 1. punktā minētās koncesijas var pagarināt ne vairāk kā vienu reizi;
 - apelācijas sūdzības iesniedzējas nepiedalījās 2010. gadā izsludinātā konkursā;
 - konkrētās pastāvošās attiecības tika nodibinātas ar vienīgo koncesionāru pēc atklāta konkursa, kurā tika iesniegts viens piedāvājums;
 - pastāvošo koncesijas attiecību turpināšana nozīmētu – praksē – ka šīs attiecības turpinātos ekskluzīvā veidā ar šo vienīgo koncesionāru, nevis ar vairākiem subjektiem, bez papildu konkursa?
- 2) Vai Savienības tiesības un it īpaši tiesības veikt uzņēmējdarbību un pakalpojumu sniegšanas brīvība (LESD 49. un turpmākie panti, 56. un turpmākie panti), kā arī tiesiskās noteiktības, nediskriminācijas, pārskatāmības un objektivitātes, brīvas konkurences, samērīguma, tiesiskās palāvības un konsekvences [Eiropas Savienības tiesību] principi, kā arī – ja ir piemērojami – Direktīvas 2014/23/ES 3. un 43. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tie nepieļauj tādu tiesisku regulējumu kā 2017. gada 16. oktobra Dekrētlikuma Nr. 148 20. panta 1. punkta tiesību normas, kurās, piemērojot 2009. gada 1. jūlija Dekrētlikuma Nr. 78, kas ar grozījumiem ir apstiprināts ar 2009. gada 3. augusta Likumu Nr. 102, 21. panta 3. un 4. punktu, ir paredzēts, ka

“*Agenzia delle dogane e dei monopoli* [Muitas un monopolu dienests, Itālija] atļauj turpināt pastāvošās koncesijas attiecības valsts momentloteriju likmju pieņemšanai, arī attālināti, līdz galīgajam termiņam, kas ir paredzēts koncesijas līguma 4. panta 1. punktā, lai nodrošinātu jaunus un lielākus ieņēmumus valsts budžetā, 50 miljonu EUR apmērā 2017. gadā un 750 miljonu EUR apmērā 2018. gadā”, to paredzot:

- izmantojot vienīgo pastāvošo koncesijas attiecību turpināšanu laikā, nevis vairāku koncesiju pagarināšanu, kas ir minēta 2009. gada 1. jūlija Dekrētlukuma Nr. 78, kas ar grozījumiem ir apstiprināts ar 2009. gada 3. augusta Likumu Nr. 102, 21. panta 4. punktā, un neizsludinot jaunu konkursu;
- pirms koncesijas termiņa beigām: Dekrētlukums Nr. 148/2017 stājās spēkā 2017. gada 16. oktobrī, proti, tajā pašā dienā, kad tas tika publicēts Itālijas Oficiālajā Vēstnesī [*Gazzetta Ufficiale*], savukārt koncesijas termiņš beidzās 2019. gada 30. septembrī;
- lai nodrošinātu jaunus un lielākus ieņēmumus valsts budžetā, 50 miljonu EUR apmērā 2017. gadā un 750 miljonu EUR apmērā 2018. gadā, tādējādi izmainot dažus aspektus, kas ir saistīti ar koncesijas maksas samaksas metodēm un termiņu, kā arī, iespējams, ar kopējo maksājamo summu, tās lieluma ziņā, konkrēti, izmainot maksājuma termiņus, saīsinot tos salīdzinājumā ar sākotnējā koncesijā paredzētajiem, ņemot vērā – pēc apelācijas iesniedzējas uzskatiem – objektīvo un labi zināmo faktu par laika finansiālo vērtību?

3) Vai Savienības tiesības un it īpaši tiesības veikt uzņēmējdarbību un pakalpojumu sniegšanas brīvība (LESD 49. un turpmākie panti, 56. un turpmākie panti), kā arī tiesiskās noteiktības, nediskriminācijas, pārskatāmības un objektivitātes, brīvas konkurences, samērīguma, tiesiskās palāvības un konsekvences [Eiropas Savienības tiesību] principi, kā arī – ja ir piemērojami – Direktīvas 2014/23/ES 3. un 43. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tie nepieļauj tādu tiesisku regulējumu kā minētā dekrēta īstenošanas akti un, konkrēti, *Agenzia delle Dogane e dei Monopoli* [Muitas un monopolu dienests, Itālija] 2017. gada 1. decembra paziņojumu (protokola Nr.) 0133677, kas, piemērojot 2017. gada 16. oktobra Dekrētlukuma Nr. 148 20. panta 1. punkta tiesību normas un pamatojoties uz momentloteriju pārvaldīšanas koncesijas līguma 4. panta pirmo punktu, kurā ir paredzēts, ka to var pagarināt ne vairāk kā vienu reizi, atliek koncesijas attiecību beigu termiņu uz 2028. gada 30. septembri; katrā ziņā neskarot tā paša 4. panta noteikumus par koncesijas ilguma sadalīšanu divos periodos, attiecīgi 5 un 4 gadu (tādējādi, pēc 5 gadiem no 2019. gada 1. oktobra turpināšana uz papildu 4 gadiem līdz termiņa beigām 2028. gada 30. septembrī ir atkarīga no Muitas un monopolu dienesta izteiktā pārvaldīšanas pozitīva novērtējuma, kas ir jāizsaka līdz 2024. gada 30. martam); ir paredzēts, ka sabiedrība samaksā 50 miljonus EUR līdz 2017. gada 15. decembrim; 300 miljonus EUR līdz 2018. gada 30. aprīlim; un 450 miljonus EUR līdz 2018. gada 31. oktobrim;

— to paredzot pirms apskatāmās koncesijas sākotnējā beigu termiņa iestāšanās (Muitas un monopolu dienesta paziņojums (protokola Nr.) 0133677 tika pieņemts 2017. gada 1. decembrī, savukārt koncesijas termiņam bija jābeidzas 2019. gada 30. septembrī);

— ar to nodrošinot 800 miljonu EUR iepriekšējo samaksu agrākos termiņos (50 miljoni EUR līdz 2017. gada 15. decembrim; 300 miljoni EUR līdz 2018. gada 30. aprīlim; un 450 miljoni EUR līdz 2018. gada 31. oktobrim) salīdzinot ar šo beigu termiņu (2019. gada 30. septembris);

— ar to, iespējams, nosakot [...] kopējās maksājāmās summas izmaiņu, tās lieluma ziņā, ņemot vērā – pēc apelācijas iesniedzējas uzskatiem – objektīvo un labi zināmo faktu par laika finansiālo vērtību?

4) Vai Savienības tiesības un it īpaši tiesības veikt uzņēmējdarbību un pakalpojumu sniegšanas brīvība (LESD 49. un turpmākie panti, 56. un turpmākie panti), kā arī tiesiskās noteiktības, nediskriminācijas, pārskatāmības un objektivitātes, brīvas konkurences, samērīguma, tiesiskās palāvības un konsekvences [Eiropas Savienības tiesību] principi, kā arī – ja ir piemērojami – Direktīvas 2014/23/ES 3. un 43. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tie nepieļauj tādu tiesisku regulējumu arī gadījumā, ja nozares operatori, kuri šobrīd ir ieinteresēti ienākt tirgū [...], nepiedalījās sākotnēji izsludinātajā konkursā par koncesijas, kuras termiņš beidzas un kura saskaņā ar aprakstītiem jauniem līguma nosacījumiem turpinās ar esošo koncesionāru, līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu, vai arī [...] iespējama tirgus piekļuves ierobežojums [...] rodas tikai tad, ja tie faktiski piedalītos sākotnējā konkursā”?

(¹) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/23/ES (2014. gada 26. februāris) par koncesijas līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu (OV 2014, L 94, 1. lpp.).